

KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO

1. ROČNÍK GYMNÁZIA

Je svet DOBRÝ,
alebo ZLÝ?

44

WWW.INKY.SK

Rozumná odpoveď = 1 kredit

KTO nám v krátkosti **ZHRNIE**
poznatky z minulej hodiny?

Potešiť a osláviť.

Hlas a láska

Hlas a askéza

ZOPAKOVANIE
... z minulej hodiny

LÁSKA = darovať sa Milovanému, čiže Bohu.

DAROVAŤ sa Bohu = urobiť všetko preto, aby Boh na nás mohol byť hrdý, mal z nás **radosť** a aby bol v nás a cez nás **oslávený** a vyvýšený pred tvárou celého sveta.

SLUŽBA BOŽÍM ZÁMEROM je potom jediný spôsob, ako sa to v praxi dá urobiť.

„HLAS“ JE NAŠIM NÁSTROJOM tejto služby.

ASKÉZA je potom nástrojom ako našej lásky, tak i nášho „Hlasu“, keď odstraňuje všetko, čo by akokoľvek bránilo naplno ho do tejto služby vložiť.

ZOPAKOVANIE

... z minulej hodiny

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

Zadefinovali ste si (aj písomne do zošita):

- **Ako využijem svoj „Hlas“ v službe Božiemu Kráľovstvu** a Božím zámerom a dielam vo svete tak, aby to bolo čo najlepšie a najefektívnejšie?
- **Ako upravím svoje súčasné užívanie nástrojov askézy** – alebo čím ich doplním – tak, **aby čo najviac napomáhali rozvinúť môj „Hlas“** až k najväčšej možnej dokonalosti, akej som schopný?

... sa znova vrátíme k jednej otázke, veľmi vážnej a zaujímavej, o ktorú sme sa „obtreli“ počas našej virtuálnej polemiky s ateizmom.

DNES...:

... napríklad

- Existencia **STVORITEĽA** je pravdepodobná a logická.
- **KREŠŤANIA** tvrdia, že sa so svojim Bohom stretli a je ním **Ježiš Kristus**:
- O ktorého živote, zázrakoch a zmŕtvychvstani máme **dôveryhodné doklady očitých svedkov**, Jeho prívržencov i odporcov;
- nezávisle na sebe sa s osobou Ježiša Krista dodnes stretávajú milióny ľudí;
- v Jeho Mene sa dejú zázraky, mnohé vedecky dôkladne overené a zdokumentované;
- v Jeho mene sú uzdravovaní ľudia posadnutí zlým, ktorým medicína, ani nič podobné nijako nedokázalo pomôcť;
- ľudia, ktorí s Ním žijú, tvrdia, že ich život je vďaka Nemu podstatne šťastnejší, plnší, slobodnejší, ...
- zomierajúci ľudia zhodne a nezávisle na sebe zažívajú veci, ktoré sa zhodujú s tým, čo o tom Ježiš hovorí a kresťania veria.

ARGUMENT:

Ak by naozaj existoval Boh, nemohlo by sa vo svete diať toľko zla.

Ak sa vo svete deje zlo, znamená to, že Boh neexistuje!

„Chce Boh zabrániť zlu ale nie je schopný? Potom nie je všemohúci. Je schopný ale nechce? Potom je zlomyseľný. Chce a je toho schopný? Tak odkiaľ sa tu teda zlo berie? Nechce a ani nie je schopný? Tak prečo ho nazývať bohom?“

(Grécky filozof Epikuros, 4. st. pr. Kr.)

ZOPAKOVANIE

... z minulého polroka

Rozumná odpověď = 1 kredit

Dnes sa k tejto otázke vrátíme:

JE SVET – s jeho vojnami,
genocídami, utrpením, ale aj
chorobami, sopkami,
tajfúnmi,...

– **DOBRÝ, ALEBO ZLÝ?**

OTÁZKA

... napríklad

- Existencia **STVORITEĽA** je pravdepodobná a logická.
- **KREŠŤANIA** tvrdia, že sa so svojim Bohom stretli a je ním **Ježiš Kristus**:
- O ktorého živote, zázrakoch a zmŕtvychvstani máme **dôveryhodné doklady očitých svedkov**, Jeho prívržencov i odporcov;
- nezávisle na sebe sa s osobou Ježiša Krista dodnes stretávajú milióny ľudí;
- v Jeho Mene sa dejú **zázraky**, mnohé vedecky dôkladne overené a zdokumentované;
- v Jeho mene sú **uzdravovaní ľudia** posadnutí **Zlým**, ktorým medicína, ani nič podobné nijako nedokázalo pomôcť;
- ľudia, ktorí s Ním žijú, tvrdia, že ich život je **vďaka Nemu podstatne šťastnejší**, plnší, slobodnejší, ...
- **zomierajúci ľudia** zhodne a nezávisle na sebe **zažívajú veci**, ktoré sa zhodujú s tým, čo o tom Ježiš hovorí a kresťania veria.

DEFINUJE presne pojmy, alebo je nejednoznačný, hmlistý, využíva zámeny pojmov, alebo ich od kresťanstva odlišné definície?

NIE...

Nedefinuje ZLO: Čo je to zlo? Ako poznáme, že niečo je zlom? Podľa čoho to vieme objektívne zdefinovať?

ZOPAKOVANIE

... z minulého polroka

Rozumná odpoveď = 1 kredit

Podľa čoho teda
môžeme určiť, či je
niečo, čokoľvek,

**DOBRÉ,
ALEBO ZLÉ?**

OTÁZKA

ozvena z 9. ročníka ZŠ

MORÁLKA JE...

... cesta k CIEĽU!

„Správnosť konania sa posudzuje podľa cieľa, ktorý chceme dosiahnuť.“

(Antoine de Gaudier, 16. storočie)

- Napríklad vo vojne je ochota zabíjať nepriateľov oceňovaná, vyjednávanie s nepriateľom je odsudzované ako zrada.
- V mieri, naopak, je zabíjanie konkurentov odsudzované ako zločin a schopnosť dohodnúť sa s nimi je zase oceňovaná ako dobrá vlastnosť.

UŽ VIEME...

KRITÉRIUM DOBRA

To, či je niečo – čokoľvek! –
DOBRE, alebo ZLE, sa dá
posúdiť **jedine vzhľadom na
cieľ (účel) ktorému dané
veci slúžia.**

Napríklad toto starobylé holičské kreslo:
Je dobré? Zlé? Vzácne? Bezcenné? Úplne
inú odpoveď by Vám dalo múzeum,
súčasný holič/kaderník, človek, ktorý
zháňa kreslo do svojej obývačky,
konštruktér stíhačiek, zubár, či
obchodník so starožitnosťami.

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

Rozumná odpoveď = 1 kredit

Aký je objektívny
zmysel a cieľ
existencie

ĽUDSTVA?

OTÁZKA

Delenie sa s blaženosťou

Boh teda tvorí človeka, **aby bol človek „tam, kde je Boh“** nie v zmysle nejakého „miesta“, **ale v zmysle „stavu“ dokonalej blaženosti, ktorú On sám v sebe prežíva.**

„Keď odídem a pripravím vám miesto, zase prídem a vezmem vás k sebe, aby ste aj vy boli tam, kde som ja.“

(Jn 14,3 SSV)

„Nekonečne dokonalý a sám v sebe blažený Boh podľa číro dobrotivého rozhodnutia slobodne stvoril človeka, aby mu dal účasť na svojom blaženom živote.“

(KKC 1)

UŽ VIEME...

Hovorí sa tomu...

V kresťanstve sa tomu pozvaniu Boha
byť ako Boh a žiť v spoločenstve a
jednote s Bohom hovorí

ZBOŽŠTENIE

*„Boh sa stal Synom človeka, aby sa človek v ňom mohol
stať synom Boha. ... Boh sa stal Dieťaťom človeka, aby
sa človek stal dieťaťom Boha. ... **Boh sa stal človekom
preto, aby sa človek mohol stať bohom.**“*

(Sv. Irenej z Lyonu, 2. storočie)

UŽ VIEME...

2) ZÁKON PODOBNOSTI

BYŤ AKO BOH = BYŤ AKO BOH.

ŽIŤ AKO BOH = ŽIŤ AKO BOH.

Ak chceme byť ako Boh, musíme sa stať takí, ako Boh! Ak chceme žiť ako Boh, musíme začať žiť ako Boh!

Preto je **podstatou kresťanskej praxe UČENÍCTVO**, kedy sa od Ježiša učíme byť a žiť ako On (Boh v ľudskej podobe!) a cieľavedome sa pretvárame v Neho.

Bez učeníctva kresťanstvo nejestvuje!

UŽ VIEME...

5) ZÁKON DUCHA SVÄTÉHO

Boh žije Boží život v spoločenstve Trojice.

Byť ako Boh vyžaduje byť podobný Bohu, ale...

...AŽ PRIJATÍM BOŽIEHO DUCHA (ktorý je Bohom, 3. osobou Trojice) sa človek, podobný Bohu, definitívne a skutočne zbožštuje v Bohu!

ZBOŽŠTENIE znamená:

- **BYŤ** ako Boh
- **ŽIŤ** ako Boh
- **V SPOLOČENSTVE** s Bohom, ktorý mi dáva účasť na sebe samom.

UŽ VIEME...

Kľúčovým prvkom tohto diela je **LÁSKA**:

- **BOH JE LÁSKA** – a teda byť ako Boh znamená byť láskou ako Boh, milovať ako Boh, úplne a do krajnosti.
- **BOH JE SVÄTÝ** – a svätosť (čiže dokonalé dobro) je **ovocím a prejavom dokonalej lásky** úplne rovnako, ako je zlo a hriech ovocím a prejavom pýchy a sebecka.
- **SPOLOČENSTVO S BOHOM** sa tiež uskutočňuje iba jediným možným spôsobom a to ako **spoločenstvo lásky**.

**NAUČIŤ SA MILOVAŤ BOHA A BLÍŽNYCH
TAK, AKO MILUJE BOH, JE TEDA ALFOU A
OMEGOU CELÉHO KREŠŤANSTVA.**

UŽ VIEME...

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

Rozumná odpoveď = 1 kredit

Aký je teda objektívny
zmysel a cieľ

**ŽIVOTA
ČLOVEKA NA
ZEMI?**

OTÁZKA

Rozumná odpověď = 1 kredit

Čo je to
LÁSKA?

OTÁZKA

LÁSKA – TO JE...

*„Láska by mala byť v podstate aktom vôle, rozhodnutím oddať celý svoj život životu iného človeka ... je to rozhodnutie, je to úsudok, je to sľub ... znamená uzavrieť záväzok a nedostať záruku, dávať sa celý v nádeji, že naša láska vytvorí lásku v milovanom človeku ... je to **starostlivosť, úcta, zodpovednosť** a poznanie.“*

(Erich Fromm)

(1900 – 1980)

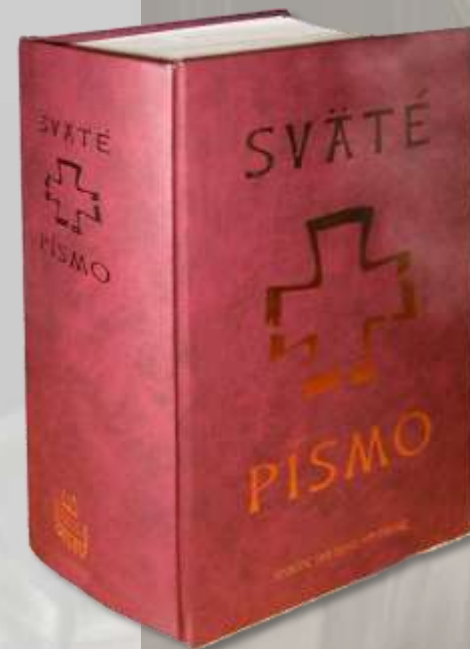
nemecko-americký
psychoanalytik, sociológ a
filozof, predstaviteľ
neofreudizmu, dialektický
humanista.

Láska = darovanie sa milovanému.

DOKONALÁ LÁSKA – TO JE...

*„My vieme, že sme prešli zo smrti do života, lebo milujeme bratov. Kto nemiluje, ostáva v smrti. Každý, kto nenávidí svojho brata, je vrah. A viete, že ani jeden vrah nemá v sebe večný život. **Čo je láska, poznali sme z toho, že on položil za nás svoj život. Aj my sme povinní dávať život za bratov.**“*

(1 Jn 3,14–16)

Dokonalá láska = úplné darovanie sa.

NEVYHNUTNÁ PODMIENKA!

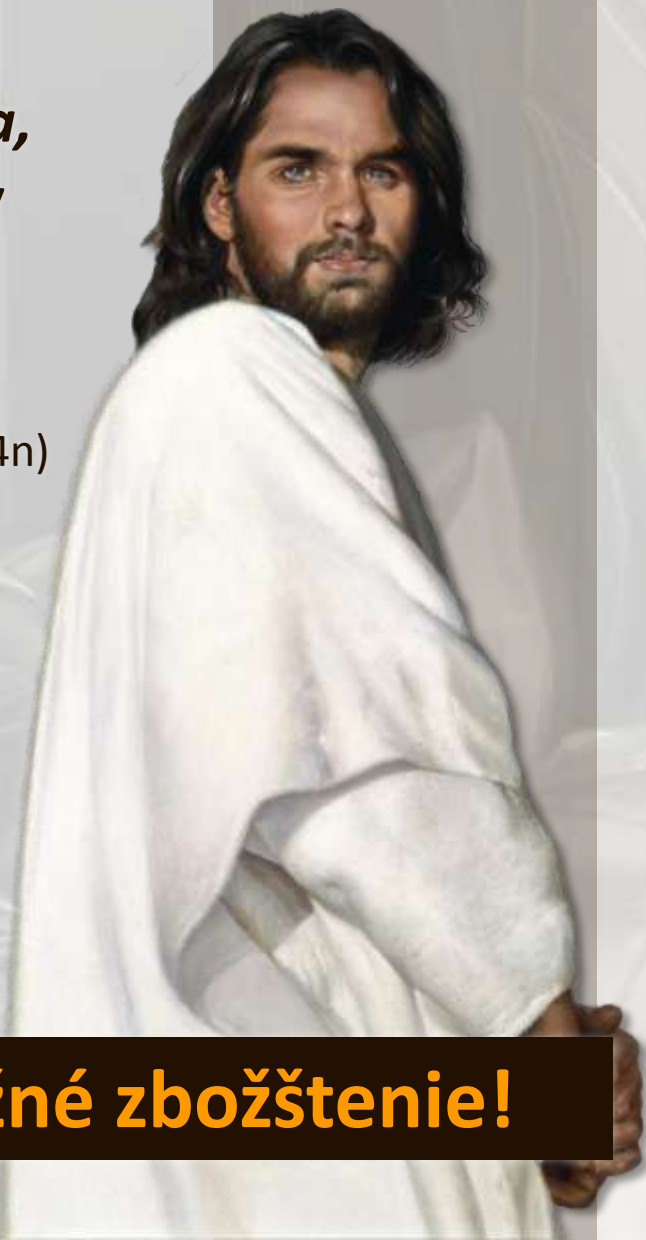
*„Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma. Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale **kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho.**“*

(Mt 16,24n)

*„Neboj sa toho, čo máš trpieť. Hľa, diabol niektorých z vás má uvrhnúť do väzenia, aby ste boli skúšaní; a budete desať dní v súžení. **Buď verný až na smrť a dám ti veniec života.**“*

(Zjv 2,10)

Bez dokonalej lásky nie je možné zbožštenie!

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

Rozumná odpoveď = 1 kredit

Akú úlohu v tomto
učení sa dokonalej láske
hrá

**SVET, V KTOROM
ŽIJEME?**

OTÁZKA

FITNESSCENTRUM SPÁSY

Úplne rovnako, ako v profánnom svete staviame posilňovne a fitnesscentrá ako dokonalé miesta nie odpočinku, ale tvrdého tréningu na svojom zdraví a svojej postave,...

FITNESSCENTRUM SPÁSY

... aj pre nás Boh stvoril **VESMÍR** a SVET **nie ako hotel**, v ktorom by sme si mohli pokojne vegetiť, **ale ako TRÉNINGOVÉ CENTRUM**, v ktorom sa môžeme učiť náročnému a vrcholnému **umeniu krajnej lásky** po vzore Boha – Lásky.

A TERAZ OTÁZKA ZLA...

FYZICKÉ ZLO

choroby, živelné pohromy,
ako sú búrky, tornáda, sopky,
zemetrasenia, klimatické
extrémy,...

MORÁLNE ZLO

spôsobené človekom: zločiny,
vojny, útlak, genocídy,
vykorisťovanie,...

Rozumná odpoveď = 1 kredit

FYZICKÉ ZLO

choroby, živelné pohromy,
ako sú búrky, tornáda, sopky,
zemetrasenia, klimatické
extrémy,...

Ak by vo svete nejestvovalo žiadne
nebezpečenstvo, núdza, nedostatok, ak by
každý mal všetkého hojnosť a nič by mu
nechýbalo a všetci by si len tak vegetili
uprostred „rajského sveta“ –

**MALI BY SME NEJAKÚ MOŽNOSŤ
TRÉNOVAŤ SA V LÁSKE, KTORÁ
SA DARUJE AŽ DO KRAJNOSTI,
AŽ NA SMRŤ?**

OTÁZKA

FYZICKÉ ZLO

FYZICKÉ ZLO

choroby, živelné pohromy,
ako sú búrky, tornáda, sopky,
zemetrasenia, klimatické
extrémy,...

Tzv. „fyzické
zlo“ má vo
svete rovnakú
funkciu, ako
posilňovacie
stroje a činky
vo fitness
centre:

**Umožniť nám, aby sme
prostredníctvom namáhavého a
bolestivého tréningu, vyžadujúceho
opravdivú obeť a umožňujúceho ísť
až do krajnosti, dosiahli dokonalosť v
láske.**

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

Rozumná odpoveď = 1 kredit

MORÁLNE ZLO

spôsobené človekom: zločiny,
vojny, útlak, genocídy,
vykorisťovanie,...

A čo morálne zlo, spôsobené ľuďmi a ich
správaním sa –

**NEBOLO BY LEPŠIE, KEBY HO BOH
NEDOPUSTIL? KEBY ĽUĐOM
JEDNODUCHO ZABRÁNIL
KONAŤ TAKÉTO STRAŠNÉ
A ZLÉ VECI?**

OTÁZKA

MRÁLNE ZLO

MORÁLNE ZLO

spôsobené človekom: zločiny,
vojny, útlak, genocídy,
vykorisťovanie,...

Jediný spôsob,
ako človeku
zabrániť
konanie zla, je
uprieť mu jeho
slobodu a
slobodnú
vôľu...

**BEZ NEJ BY ALE ČLOVEK BOL IBA
MECHANICKOU, NESVOJPRÁVNOU
BÁBKOU, NESCHOPNOU
ROZHODOVANIA, NESCHOPNOU
LÁSKY – A TEDA AJ NESCHOPNOU
ZBOŽŠTENIA SA.**

Rozumná odpoveď = 1 kredit

MORÁLNE ZLO

spôsobené človekom: zločiny,
vojny, útlak, genocídy,
vykorisťovanie,...

Pokiaľ sme my sami obeťami morálneho zla
zo strany iných ľudí –

**JE TO PREKÁŽKA
NÁŠHO TRÉNINGU LÁSKY
A CESTY K ZBOŽŠTENIU SA
V BOHU?**

OTÁZKA

MRÁLNE ZLO

MORÁLNE ZLO

spôsobené človekom: zločiny,
vojny, útlak, genocídy,
vykorisťovanie,...

„Vieme, že tým, čo milujú Boha, všetko slúži na dobré...”

(Rim 8,28 SSV)

„Brat vydá na smrť brata a otec dieťa. Deti povstanú proti rodičom a pripravia ich o život. Všetci vás budú nenávidieť pre moje meno. Ale kto vytrvá do konca, bude spasený.”

(Mk 13,12-13 SSV)

**AJ MORÁLNE ZLO JE PRE NÁS
PRÍLEŽITOSŤOU RÁŠŤ V LÁSKE A V
ODPÚŠŤANÍ – A TEDA Z HĽADISKA
ZBOŽŠTENIA NIE JE PREKÁŽKOU, ALE
LEN ĎALŠOU PRÍLEŽITOSŤOU!**

A ČO BOH?

... a aby sme nepovedali, že Boh si tam hore v Nebi len tak sedí, ďaleko od tejto bolesti a utrpenia , ktoré mi tu na zemi musíme podstúpiť,

2.: VYKÚPENIE

Kristus sa v okamihu svojej smrti ako človek **zjednotil s každým jedným človekom.**

Vzal na seba každý jeden **hriech** – minulý, prítomný, budúci – **a s ním aj všetky ich následky**: utrpenie, bolesť, krivdu, poníženie,... všetko!

„Prijal nás v poblúdení nášho hriechu vo vzťahu k Bohu až natoľko, že na kríži mohol v našom mene povedať: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“ (Mk 15, 34)“

(KKC 603)

... **z hriechov!**

„Toho, ktorý nepoznal hriech, za nás urobil hriechom, aby sme sa v ňom stali Božou spravodlivosťou.“
(2 Kor 5, 21 SSV)

„Vskutku on niesol naše choroby a našimi bôľmi sa on obťažil, ... On však bol prebodnutý pre naše hriechy, strýznený pre naše nepravosti, na ňom je trest pre naše blaho a jeho ranami sme uzdravení. ... Pán na neho uvalil nepravosť nás všetkých.“
(1z 53,4-6 SSV)

... tak sa Boh sám stal človekom, nechal sa ako človek zraniť ľudským zlom až po zradu, potupu a umučenie na kríži – ale ešte viac! Nechal sa ako človek zraniť KAŽDÝM zlom, ktoré kedy kto na zemi prežil, prežíva, či prežije, aby tak (ako dobrý tréner) bol vo všetkom s nami a ako náš vzor aj pred nami!

**... nejaké otázky,
poznámky,
postrehy,
pripomienky?**

Rozumná odpoveď = 1 kredit

- Ak cieľom človeka a ľudstva je zbožštenie sa;
- a ak cestou k nemu je rast v dokonalej láske, ktorá sa dáva, daruje, obetuje a dokonca život kladie za druhého;

potom:

**JE SVET, V KTOROM ŽIJEME, Z HĽADISKA
TOHTO CIEĽA DOBRÝ, ALEBO ZLÝ?**

**UMOŽŇUJE TENTO CIEĽ EFEKTÍVNE
DOSAHOVAŤ, ALEBO NIE?**

OTÁZKA

Mnohí aj kresťania si
myslia, že **svet**, v ktorom
žijeme, je niečo ako

HOTEL.

- Cieľom je mať sa tu
dobro a pohodlne...
- ... a keď narazia na
ťažkosti, protivenstvá,
utrpenie a
prenasledovanie,...
- ... vyčítavo hľadajú k
Bohu a pýtajú sa:
PREČO?

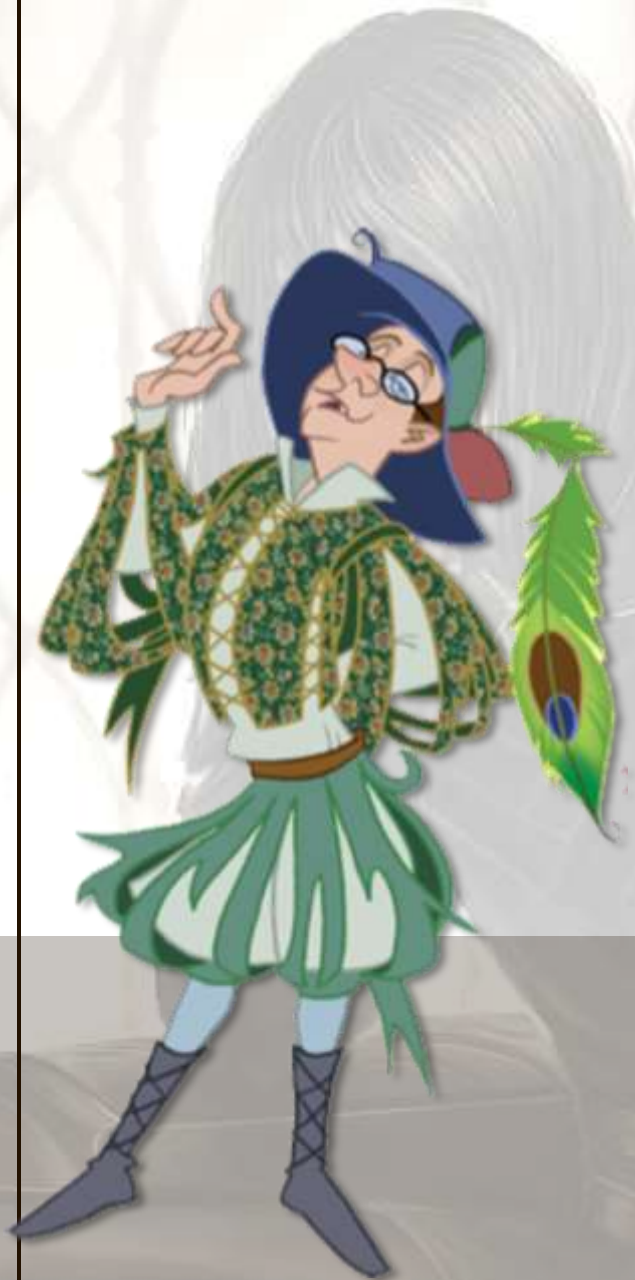
ZHRNUTIE

V skutočnosti je svet

CVIČISKOM

kde máme k dispozícii
dostatok problémov,
starostí, občas aj
katastrof a iných
nepríjemností,...

... **vdďaka** ktorým
môžeme denne rásť v
solidarite a v obetavej
službe lásky – až k jej
úplnej dokonalosti!

„Lebo ani naše Sväté písmo nám nesľubuje pokoj, bezpečnosť a mier, ba evanjelium netají ani súženia, útlak a pohoršenia. Ale „kto vytrvá do konca, bude spasený“. Kresťania majú nasledovať Krista v utrpení, a nie zháňať sa za rozkošami.“

(Sv. Augustín)

„Náš život na zemi je niečo ako výcviková škola, ktorá nás pripravuje na život ve večnosti, a tak Bůh môže používať i zkoušky, pronásledování a utrpení, aby nás proměňoval do podoby svého Syna.“

(John Stetz)

ZHP

Rozumná odpoveď = 1 kredit

Čo by sme teda

**ODPOVEDALI EPIKUROVI NA
JEHO NÁMIETKU?**

*„Chce Boh zabrániť zlu ale nie je schopný? Potom
nie je všemohúci. Je schopný ale nechce? Potom je
zlomyseľný. Chce a je toho schopný? Tak odkiaľ sa
tu teda zlo berie? Nechce a ani nie je schopný? Tak
prečo ho nazývať bohom?“*

(Grécky filozof Epikuros, 4. st. pr. Kr.)

OTÁZKA

KATOLÍCKA SPOJENÁ ŠKOLA SV. FRANTIŠKA ASSISKÉHO
1. ROČNÍK GYMNÁZIA

KONIEC

WWW.INKY.SK

